

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Berladean Angela, prin intermediul avocatului Guțu Teodor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Berladean Angela către Cotoman Natalia cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină și repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, prin care a fost respinsă cererea avocatului Teodor Guțu, în interesele Angelei Berladean cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Teodor Guțu, în interesele Angelei Berladean,

c o n s t a t ă :

La 18 noiembrie 2011, Berladean Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Cotoman cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină și repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 10 ianuarie 2010, având nevoie de spațiu locativ, prin intermediul unui anunț din ziarul „Makler”, a găsit o gazdă pe str. X yy/y, ap. yy mun. Chișinău, prețul chiriei xxxx lei lunar, cât și plata pentru servicii comunale, apartament închiriat de la pârâta Cotoman Natalia, astfel, la momentul închirierii imobilului, acesta era după reparație, nu era mobilat, din care considerente reclamanta a instalat în apartament propriu mobilier și alte bunuri materiale în valoare totală de xxxx lei.

Mai indică că deoarece a fost anunțată în căutare și și-a schimbat locul de trai, nu a reușit să-și i-a bunurile din apartament, iar ulterior când a venit după bunuri a observat că pârâta a schimbat lacătul la ușă, ulterior, în urma tuturor solicitărilor în adresa pârâtei de ai restitui bunurile, acestea nu sau soldat cu succes.

Menționează că, la 09 mai 2015, a fost reținută și plasată în Penitenciarul nr. xx mun. Chișinău, iar ulterior condamnată la 8 ani și 6 luni privațiune de libertate, astfel, până în prezent nu a reușit să-și ridice bunurile materiale de la pârâta Cotoman Natalia.

Reclamanta Berladean Angela solicită obligarea pârâtei Cotoman Natalia de ai restitui bunurile materiale ori contravaloarea lor în sumă de xxxx lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 31 iulie 2017, s-a admis parțial acțiunea înaintată de către Berladean Angela și s-a obligat Cotoman Natalia de a restitui reclamantei, lucrurile personale ale acesteia, care au fost ridicate la 31 iulie 2014 din apartamentul nr. yy situat în mun. Chișinău, str. X yy/y, în rest acțiunea reclamantei Berladean Angela a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 10 august 2017, Berladean Angela, prin intermediul avocatului Guțu Teodor a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 31 iulie 2017, în partea în care acțiunea a fost respinsă și emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de către aceasta să fie admisă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, s-a respins cererea avocatului Teodor Guțu, în interesele Angelei Berladean cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Teodor Guțu, în interesele Angelei Berladean cu obligarea apelantei de a achita taxa de stat în mărime de xxxx lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din data recepționării încheierii.

Nefiind de acord cu încheierea enunțată, Berladean Angela, prin intermediul avocatului Teodor Guțu a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018 cu scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că cu încheierea recurată a făcut cunoștință la 02 martie 2018, respectiv o consideră neîntemeiată și ilegală, invocând că instanța de apel neîntemeiat i-a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, or prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 13 decembrie 2013 a fost condamnată la 8 ani și 6 luni de privațiune de libertate, sentință rămasă irevocabilă la 06 noiembrie 2014, respectiv din motivul ispășirii pedepsei este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Astfel, ținând cont că încheierea recurată a fost expediată prin intermediul poștei electronice, la data de 28 februarie 2018, iar cererea de recurs a fost depusă de către Berladean Angela, prin intermediul avocatului Teodor Guțu la 05 martie 2018, instanța o consideră ca fiind depusă în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și emiterii unei decizii sub formă de încheiere prin care să fie admisă integral cererea cu privire la scutirea de

la plata taxei de stat și remiterea prezentei cauze civile la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului în fond.

Conform art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

În speță, la 18 noiembrie 2011, Berladean Angela a depus cerere de chemare în judecată către Cotoman Natalia cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină și repararea prejudiciului material.

Prin hotărârea Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 31 iulie 2017, s-a admis parțial acțiunea înaintată de către Berladean Angela și s-a obligat Cotoman Natalia de a restitui reclamantei, lucrurile personale ale acesteia, care au fost ridicate la 31 iulie 2014 din apartamentul nr. 30 situat în mun. Chișinău, str. X yy/y, în rest acțiunea reclamantei Berladean Angela a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Berladean Angela, prin intermediul avocatului Guțu Teodor a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxa de stat, admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 31 iulie 2017, în partea în care acțiunea a fost respinsă și emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de către aceasta să fie admisă integral.

În motivarea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat a indicat că este în imposibilitate de a achita taxa de stat deoarece are statut de condamnat și ispășește pedeapsa cu privire la privațiune de libertate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, s-a respins cererea avocatului Teodor Guțu, în interesele Angelei Berladean cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Teodor Guțu, în interesele Angelei Berladean cu obligarea apelantei de a achita taxa de stat în mărime de 168, 75 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din data recepționării încheierii.

Astfel, norma prevăzută la art. 83 alin. (1) CPC stipulează că taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau căroră li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Prin urmare, o condiție indispensabilă pentru admiterea spre examinare a cererii de apel reprezintă plata taxei de stat, dovada căreia conform art. 365 alin. (4) CPC se anexează la cererea de apel.

În același timp, art. 85 alin. (1) CPC indică cine și în ce condiții sunt scutiți de la achitarea taxei de stat.

În continuare se relevă faptul că conform alin. (2) al aceluiași articol, pot fi stabilite prin lege și alte cazuri de scutire a părților de plata taxei de stat, conform alin. (4) în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel legea sus enunțată, admite cazuri în care instanța judecătorească, în funcție de starea materială a unui participant la proces, este în drept să scutească de

plata taxei de stat participantul care se încadrează în cazurile enumerate de art. 85 CPC.

În speță, apelanta Berladean Angela a depus cererea de apel fără a achita taxa de stat, dar a solicitat scutirea de la plata taxei de stat din considerentul imposibilității achitării acesteia din motivul ispășirii pedepsei cu privațiune de libertate pe un termen de 8 ani și 6 luni.

Instanța de apel, examinând, la data de 15 februarie 2018, cererea cu privire la scutirea apelantei de la achitarea taxei de stat a respins-o, impunând apelantului de a achita taxa de stat în sumă de 168, 75 lei.

Colegiul consideră concluzia instanței de apel ca neîntemeiată, deoarece apelanta a invocat lipsa mijloacelor financiare și imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Or, argumentul recurente precum că nu dispune de surse financiare ce i-ar permite achitarea taxei de stat la depunerea apelului, deoarece la moment ispășește pedeapsa în Penitenciarul Nr.x, Rusca, r-ul Hâncești pentru infracțiunea comisă, demonstrează cert imposibilitatea achitării taxei de stat impusă apelantului la depunerea cererii de apel.

Instanța apreciază starea de fapt a apelantei/recurente Berladean Angela care își ispășește pedeapsa în Penitenciarul Nr.x, Rusca, r-ul Hâncești, fiind limitată în anumite drepturi, inclusiv în dreptul de a desfășura o muncă remunerată, respectiv instanța de recurs consideră întemeiate argumentele acesteia privind imposibilitatea de plată a taxei de stat.

Ca urmare, Colegiul notează că instanța de apel la examinarea cererii de scutire de la plata taxei de stat nu a examinat capacitatea apelantei de a plăti taxa de stat, iar admiterea unei astfel de ipoteze în sensul obligării apelantei la plata taxei de stat ar reprezenta o limitare disproporțională a dreptului său de acces la o instanță.

În acest context, instanța de recurs conchide că cererea recurente Berladean Angela cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel urmează a fi admisă.

Astfel, instanța amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil, iar factorul financiar, respectiv incapacitatea de a achita o taxă de stat, nu poate servi ca motiv de a nu recurge la această cale de atac.

De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen nu exclude niciodată ipoteză că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță *Tolstoy -Miloslavsky împotriva Regatului Unit*, dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Respectiv, impunerea achitării taxei de stat în condițiile în care norma legală și situația contestatarului prevede scutirea de la achitarea taxei de stat, ar restricționa

nejustificat accesul la justiție și s-ar admite astfel încălcarea unuia din drepturile fundamentale consfințite în Convenție.

Din considerentele menționate *supra*, Colegiul conchide asupra necesității casării încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018 și emiterii unei noi încheieri de admitere a cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru a nu admite încălcarea dreptului la o cale de atac și pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, cauza urmează a fi restituită la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea în fond, a apelului depus de Berladean Angela, prin intermediul avocatului Guțu Teodor.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Berladean Angela, prin intermediul avocatului Guțu Teodor

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Berladean Angela către Cotoman Natalia cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină și repararea prejudiciului material și se emite o nouă încheiere prin care:

Se admite integral cererea avocatului Teodor Guțu, în interesele Angelei Berladean cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Se scutește Berladean Angela de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel împotriva Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 31 iulie 2017 în sumă de 168, 75 lei.

Se remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Berladean Angela către Cotoman Natalia cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină și repararea prejudiciului material la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului în fond.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță